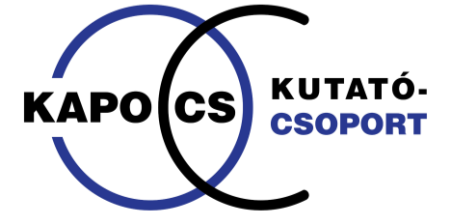

Konteók és rémhírek pandémia idején

Szirmai Éva

SZTE JGYPK

Művelődéstudományi Intézet

Előzmények

2020 augusztus:

Rémhírterjesztők – Tájékoztatáspolitikajárvány idején

- H1 – a közszolgálati média tájékoztatási monopóliuma és az iránta megnyilvánuló bizalmatlanság miatt más platformokon folyt a járványhelyzettel kapcsolatos társadalmi diskurzus;
- H2 – az online platformokon folyó felhasználói diskurzusok kvalitatív elemzésével nyomon követhető az események és tájékoztatáspolitikai iránti bizalom, ill. bizalmatlanság kialakulása, illetve az információhiányból adódó bizonytalanságérzet feloldási kísérletei.

A globális járványhelyzet konteói és rémhírei:

- szándékosságot, világméretű összeesküvést feltételeznek
- „igazi bűnösök”, az „emberiség ellenségei” (Egyesült Államok: 5G hálózatok és Bill Gates, Nyugat-Európa: a chem-trail és a védőoltások, Oroszország: denevérek és az AliExpress)

Előzmények

Facebook – Orbán Viktor rádiós interjúi (21) és „helyzetjelentései” (10), ill. az ehhez fűzött felhasználói kommentárok (2020. márc. 4. – 2020. aug. 8.)

Code System	Frequency	Code System	Frequency
Code System	908	Opposition, council, Karácsony	44
Orbán	0	Hoax - economic recovery	2
Personal	5	Migrants, foreigners	53
Defense	16	Denial	15
Opposition	3	Deliberate infection	2
Soros plan	1	Soros plan	32
Migrants, foreigners	7	Strategies	0
Elders	8	Test	14
Economic protection, jobs	3	Border lock, quarantine, curfew	82
Virus	8	Medical and defense equipment	14
Militant	27	Education	4
Comments	0	Elders	25
Media, publicity	23	Mask	31
Irony, sarcasm	70	Attitude	0
Untruth	68	Fan	144
Conspiracy theories, rumors	46	Hater	161

Feltevéssek – Mitől félünk, mit hiszünk?

Oroszország

- Az oroszok többsége már nem hisz a hivatalos információknak a megbetegedettek és halottak számáról (3,60 – 3,68)
- Egy globális járvány esetén az orvosok biztosítani tudják a szükséges gyógyszereket (3,55 – 3,34)
- A pánik elkerülése érdekében meg kell akadályozni a WHO hivatalos információitól és ajánlásaitól eltérő hírek terjesztését (3,45 – 3,06) Nem megyek orvoshoz, mert félek, hogy megfertőződöm (3,43 – 3,25)
- A következő 20 évben a COVID-19-hez hasonló járványok ismétlődni fognak (3,40 – 3,63)
- Félek a tömegközlekedéstől (3,33 – 3,11)
- Országunk vezetése elegendő erőfeszítést tesz a járvány megfékezésére (3,06 – 2,79)

(Nyesztyik et al. 2020: 96)

- A COVID-19-hez hasonló vírusokat mesterségesen, valamilyen céllal hozzák létre (2,65 – 2,88)
- A pandémia a gazdagok eszköze, hogy szabályozzák a szegények számát (2,10 – 2,28)
- Nyilvánvalóan eltúlozzák a vírus veszélyességét (2,81 – 3,03)
- Felesleges maszkot hordani és otthon maradni, ha elrendeltetett, úgyszólván megfertőződsz (2,1 – 2,4)
- A pandémia Isten büntetése (1,82)

Feltevéssek – Mitől félünk, mit hiszünk?

Amerikai Egyesült Államok

„bagatellizáló” és hiszterizáló” rémhírek

- összeesküvés-elméletek
a háttérhatalom eszköze a nyugati társadalmak irányítására
Bill Gates és a háttérhatalmak
Bill Gates és a mikrochip (5G és vakcináció)
- „biológiaifegyver”-elméletek
(Trump: „kínai vírus)
gyógyszergyártó lobb
- „világvége”-elméletek

- maszkviselés
- halálozási statisztikák túlzóak (USA lakosságának 1/3-a!)
- csodás ellenszerek

(Krekó 2021: 246–251)

Feltevéssek – Mitől félünk, mit hiszünk?

Magyarország

a világszerte terjedő konteók közül alig néhány (46 említés)

- ellenzék, fővárosi önkormányzat, főpolgármester (44)
- Soros György (32)
- migránsok, külföldiek (52)
- vírustagadás (15)

IDŐSEK

(„Hitlernek a zsidók, Trumpnak a mexikóiak, Viktornak Soros,ellenzék,migránsok,Brüsszel” – 31. Row: 505;

„Bizony ő maga mondta patàs őrdögöt kell festeni a falra amitől retteg a nép és ő majd mindenkit megment!” – 31. Row: 510)

Feltevések

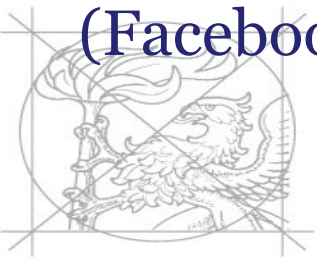
Kutatási terv

két megközelítési lehetőség

– a hatalomhoz, az autoritáshoz való viszony (ill. a politika viszonya a rémhírekhez – a rémhírterjesztés kriminalizálása)

– a mainstream és a közösségi média viszonyulásmódjai, a rémhírek és konteók terjedésének eszköztára és platformjai

szöveges, képi és audiovizuális közlemények kvantitatív és kvalitatív elemzése elsősorban a globális és lokális konteók terjedési módjának, hatásának mérésére (Facebook, Twitter, Youtube)

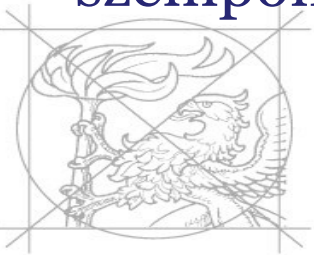

Feltevések

Módszertan:

88 (2020 augusztusában létező és aktív) facebook-csoport közül kiválasztott 12 – „vírustagadó” csoport posztjainak elemzése

- a forrásuk
 - az általuk kiváltott aktivitás (like, komment)
 - az általuk vázolt ellenségkép
 - kulturális beágyazottság
 - a szemléletmód változása a pandémia 1., 2. és 3. hulláma alatt
- szempontjából

Újratervezés

Twitter – BirdWatch – program a megtévesztő tartalmak kiszűrésére

Youtube – a konteókkal kapcsolatos videók eltávolítása, a csatornák tiltása

Facebook – tiltás, törlés

a korlátozások „kijátszásának” eszköztára

új platformok feltárása

hívók és követők

a hihetőség előállítása

A Facebook még hétfőn közölte, hogy komoly lépéseket fog tenni a hálózaton közzétett oltásellenes, téves információk megfékezése érdekében, különös tekintettel a koronavírusra vonatkozó hamis állításokra – olvashatjuk a Huffposton.

(...)

A vakcinaellenes tartalmaknál eleinte csak csökkentették a láthatóságot, de nem törölték azokat, és a posztolókat vagy a terjesztésért felelős személyeket sem tiltották ki.

A Facebook szóvivője azt nyilatkozta a HuffPostnak, hogy a cég nem hozza nyilvánosságra a „végrehajtási küszöbértékeket” (tehát hogy pontosan hány ilyen poszt után mennyire időre függesztik fel vagy tiltják ki örökre a felhasználók fiókját), azért, hogy a „rosszhiszemű felhasználók” ne tudják kijátszani a rendszert.

(<https://index.hu/techtud/2021/02/10/a-facebook-ezentul-torli-a-hamis-covid-19-es-posztokat>)

Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!

Without a winking smiley or other blatant display of humor, it is utterly impossible to parody a Creationist in such a way that someone won't mistake (it) for the genuine article.

(Poe's Law – Aikin 2009: 1)

VectorStock®

VectorStock.com/8935670